

NA-106

December-2015

B.Com., Sem.-V

301 : Economics of International Trade

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારનો સાધન પરિમાણનો સિદ્ધાંત સમજાવો. 6
અથવા
તુલનાત્મક ખર્ચ-લાભનાં સિદ્ધાંતની ચર્ચા કરો.
- (B) આંતર-પ્રાદેશિક વેપાર અને આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 4
અથવા
આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારના લાભો જણાવો.
- (C) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારના ગેરલાભો ટૂંકમાં ચર્ચો. 4
અથવા
પ્રો. એડમ સ્મિથનો નિરપેક્ષ ખર્ચ-લાભનો સિદ્ધાંત ટૂંકમાં સમજાવો.
2. (A) પ્રો. જે.એસ. મિલનો પારસ્પરિક માંગનો સિદ્ધાંત ચર્ચો. 6
અથવા
વેપારની શરતો અંગે દરખાસ્ત-રેખાનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
- (B) નોંધ લખો : વેપારની શરતોનું મહત્ત્વ 4
અથવા
વેપારની શરતોને અસર કરતાં પરિબલો જણાવો.
- (C) નોંધ લખો : લેણદેણની તુલા. 4
અથવા
નોંધ લખો : વેપાર-તુલા

3. (A) મુક્ત વેપાર નીતિના લાભોની ચર્ચા કરો. 6

અથવા

મુક્ત વેપાર નીતિના ગેરલાભોની સમજૂતી આપો.

(B) સંરક્ષણ નીતિની બાળઉદ્યોગની દલીલ સમજાવો. 4

અથવા

જકાતની અસરો સમજાવો.

(C) ઈષ્ટતમ જકાતનો ખ્યાલ ચર્ચો. 4

અથવા

નોંધ લખો : સબસીડી

4. (A) સ્થિર વિનિમય દર એટલે શું ? સ્થિર વિનિમય દરની તરફેણની દલીલો સમજાવો. 6

અથવા

વિનિમય દરનો સમખરીદશક્તિનો સિદ્ધાંત ચર્ચો.

(B) નોંધ લખો : પરિવર્તનશીલ વિનિમય દર 4

અથવા

નોંધ લખો : આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાં ભંડોળ (IMF) ની વિનિમય દરની નીતિ.

(C) વિનિમય દર નિર્ધારણનો ખ્યાલ ચર્ચો. 4

અથવા

વિનિમય દર અને કુગાવાના દર વચ્ચેનાં સંબંધો સમજાવો.

5. બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો : (MCQs) 14

(1) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર એ કયા પરિબલની નીપજ છે ?

- (a) રાજકીય સંબંધો
- (b) સાંસ્કૃતિક જોડાણ
- (c) સામાજિક સંબંધો
- (d) પ્રાદેશિક શ્રમ વિભાજન

(2) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર કઈ પરિસ્થિતિમાં ઉદ્ભવતો નથી ?

- (a) તુલનાત્મક ખર્ચ તફાવત
- (b) નિરપેક્ષ ખર્ચ તફાવત
- (c) સમાન ખર્ચ તફાવત
- (d) આમાનું કંઈ જ નહિ

- (3) હેક્સર-ઓલ્ફીનના મતે તુલનાત્મક ખર્ચ તફાવત કયા કારણસર ઉદ્ભવે છે ?
- (a) ટેકનોલોજીના તફાવતને લીધે
 (b) શ્રમની ઉત્પાદકતાના તફાવતને લીધે
 (c) ઉત્પાદન વિધેયના તફાવતને લીધે
 (d) સાધન પ્રમાણના તફાવતને લીધે
- (4) પ્રો. રિકાર્ડોના આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારના સિદ્ધાંતનો પાયો
- (a) સામાન્ય સમતુલાનો સિદ્ધાંત છે.
 (b) શ્રમ મૂલ્યનો સિદ્ધાંત છે.
 (c) વહેંચણીનો સિદ્ધાંત ઉત્પાદકતાનો સિદ્ધાંત છે.
 (d) વ્યાજના દરનો રોકડ પસંદગીનો સિદ્ધાંત છે.
- (5) ચોખ્ખી વસ્તુ વિનિમયની શરતોના ખ્યાલને કોણે રજૂ કર્યો હતો ?
- (a) પ્રો. રિકાર્ડો
 (b) પ્રો. ટાઉઝિંગ
 (c) પ્રો. માર્શલ
 (d) પ્રો. એડમ સ્મિથ
- (6) અલ્પવિકસિત દેશો માટે વિશ્વ બજારમાં વેપારની શરતો વલણ સામાન્ય રીતે કેવું હોય છે ?
- (a) અનુકૂળ વેપારની શરતો
 (b) તટસ્થ વેપારની શરતો
 (c) પ્રતિકૂળ વેપારની શરતો
 (d) અપરિવર્તનશીલ વેપારની શરતો
- (7) આવક વેપારની શરતોનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો હતો ?
- (a) પ્રો. વાઈનર
 (b) પ્રો. એડમ સ્મિથ
 (c) પ્રો. ટાઉઝિંગ
 (d) પ્રો. ડોરા
- (8) વેપાર-તુલામાં નીચેનામાંથી કઈ બાબતોનો સમાવેશ થાય છે ?
- (a) દૃશ્ય વસ્તુઓની આયાત અને નિકાસ
 (b) અદૃશ્ય વસ્તુઓની આયાત અને નિકાસ
 (c) દૃશ્ય અને અદૃશ્ય વસ્તુઓની આયાત અને નિકાસ
 (d) આમાનું કંઈ જ નહિ
- (9) મુક્ત વેપારને લીધે, ગ્રાહકોનું કલ્યાણ
- (a) વધે છે
 (b) સ્થિર રહે છે
 (c) ઘટે છે
 (d) અનિશ્ચિત રહે છે
- (10) નીચેનામાંથી કયા પ્રકારની બેકારી દૂર કરવા માટે સંરક્ષણ નીતિ અસરકારક છે ?
- (a) કામચલાઉ
 (b) કાયમી
 (c) ઋતુગત
 (d) શિક્ષિત

(11) ઈષ્ટતમ જકાત માપવાનું સૂત્ર

(a) $\frac{1}{e-1}$

(b) $\frac{e-1}{e}$

(c) $e-1$

(d) $\frac{1}{e(e-1)}$

(12) વિનિમય દરનો પ્રશ્ન ક્યારે ઉદ્ભવે છે ?

(a) ઘરેલું વેપારમાં

(b) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારમાં

(c) સરકારી વેપારમાં

(d) ખાનગી વેપારમાં

(13) સ્થિર વિનિમય દરની નીતિનો અમલ ક્યારે થયો હતો ?

(a) સુવર્ણ ધોરણમાં

(b) કાગદી ધોરણમાં

(c) IMF ના અંશતઃ સ્થિર વિનિમય દરમાં

(d) IMF ની મર્યાદિત પરિવર્તનશીલ વિનિમય દરની નીતિમાં

(14) વિનિમય દર નિર્ધારણના સમ-ખરીદશક્તિના સિદ્ધાંતની રજૂઆત કોણે કરી હતી ?

(a) નર્કસ

(b) માર્શલ

(c) એડમ સ્મિથ

(d) ગુસ્તાવ કેસલ

NA-106

December-2015

B.Com., Sem.-V

301 : Economics of International Trade

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Explain Factor Endowment theory of International Trade. 6
OR
Discuss the comparative cost-advantage theory.
- (B) Explain the difference between Inter-regional Trade and International Trade. 4
OR
State the merits of International Trade.
- (C) Describe the demerits of International Trade in brief. 4
OR
Briefly explain the Absolute Cost-advantage theory of Prof. Adam Smith.
2. (A) Discuss the Reciprocal Demand theory of Prof. J.S. Mill. 6
OR
Explain the offer curve theory of terms of trade.
- (B) Write a short note on Importance of terms of trade. 4
OR
State the factors affecting of terms of trade.
- (C) Write a short note : Balance of Payments. 4
OR
Write a short note : Balance of Trade.

3. (A) Discuss the advantages of free trade policy. 6
OR
Explain the disadvantages of free trade policy.
- (B) Discuss the argument of Infant Industry in favour of protection policy. 4
OR
Explain the effects of tariff.
- (C) Discuss the concept of optimum tariff. 4
OR
Write a short note : Subsidy.
4. (A) What is fixed exchange rate ? Explain the arguments in favour of fixed exchange rate. 6
OR
Discuss the Purchasing Power Parity theory of Exchange rate.
- (B) Write a short note : Flexible Exchange rate. 4
OR
Write a short note : Exchange rate policy of IMF.
- (C) Discuss the concept of Determination of Exchange rate. 4
OR
Explain relation between Exchange rate and Inflation rate.
5. Multiple Choice Questions : (MCQs) 14
- (1) International Trade is the outcome of
- (a) Political relationship
 - (b) Cultural ties
 - (c) Social contract
 - (d) Geographical division of labour
- (2) International Trade does not arise in a situation of
- (a) Comparative cost difference
 - (b) Absolute cost difference
 - (c) Equal cost difference
 - (d) None of these

- (3) According to Heckscher-Ohlin, comparative cost difference arise because of
- (a) difference in technology
 - (b) difference in labour productivity
 - (c) difference in production function
 - (d) difference in factor proportions
- (4) Prof. Ricardo's theory of International Trade is based on the
- (a) General equilibrium theory
 - (b) Labour theory of value
 - (c) Marginal productivity theory of distribution
 - (d) Liquidity preference theory of interest rate.
- (5) The concept of net barter terms of trade was first used by
- (a) Prof. Ricardo
 - (b) Prof. Taussing
 - (c) Prof. Marshall
 - (d) Prof. Adam Smith
- (6) Under-developed countries are generally faced with
- (a) Favourable terms of trade
 - (b) Neutral terms of trade
 - (c) Unfavourable terms of trade
 - (d) Unchanged terms of trade
- (7) The concept of income terms of trade is given by
- (a) Prof. Viner
 - (b) Prof. Adam Smith
 - (c) Prof. Taussing
 - (d) Prof. Dorrance
- (8) Which of the following items are included in the balance of trade ?
- (a) Visible exports and imports
 - (b) Invisible exports and imports
 - (c) Visible and invisible exports and imports
 - (d) None of these
- (9) Due to free trade, welfare of customers is
- (a) increase
 - (b) stable
 - (c) decrease
 - (d) uncertain
- (10) Protection policy is effective to remove which type of unemployment ?
- (a) Temporary
 - (b) Permanent
 - (c) Seasonal
 - (d) Educational

(11) Which is equation to measure of optimum tariff rate ?

(a) $\frac{1}{e-1}$

(b) $\frac{e-1}{e}$

(c) $e-1$

(d) $\frac{1}{e(e-1)}$

(12) When the question of exchange rate arises ?

(a) In Domestic trade

(b) In International trade

(c) In Government trade

(d) In Private trade

(13) When was the policy of stable exchange rate implemented ?

(a) In Gold Standard

(b) In Paper Standard

(c) In Partial exchange rate policy of IMF

(d) In limited flexible exchange rate policy of IMF

(14) Who propounded the theory of Purchasing Power Parity of Exchange Rate determination ?

(a) Nurkse

(b) Marshall

(c) Adam Smith

(d) Gustav Cassel
